

דף העשרה לשיעורי

הדף היומי שע"י

יהודי של

ש"ס

איחוד שיעורי התורה בישראל

שבת דף ל'

לקבלת הגיליון במייל torat.israel4@gmail.com

ותשובה ותפילה וצדקה מעבירין את רוע הגזרה

קו התהילים להצלת הבריאים שלא יחלו והחולים שיתרפאו

0722-148184 077-9710320 שלוחה 597 לשליחת שמות לתפילה חייגו 148184-0722

נערך ע"י הרחיב הרב נריה כהן שליט"א, הארות והערות יתקבלו בברכה במייל: C7873808@gmail.com

1) למי הקב"ה הודיע שמחל לדוד על החטא עם בת שבע ?

א. לדוד.

ב. לכל ישראל.

ג. ב' התשובות נכונות.

2) מה הקב"ה מעדיף ?

א. יום אחד של עסק התורה.

ב. הקרבת אלף קרבנות ביום אחד.

3) כיצד אלישע הנביא הכין עצמו להשראת השכינה ?

א. תענית.

ב. לימוד תורה.

ג. רומם רוחו ע"י ניגון המנגן.

השאלות במדור זה הינן רשות

"המכבה את הנר... מפני החולה שישן - פטור" באר דין 'פטור'.

מטאטא אשכנזי ומוטא אשכנזי מטאטא אשכנזי ומוטא אשכנזי ומוטא אשכנזי

מוטא אשכנזי ומוטא אשכנזי ומוטא אשכנזי מטאטא אשכנזי ומוטא אשכנזי מטאטא אשכנזי

הגאון רבי מרדכי בונים זילברברג שליט"א - רב שכונת ה' ביב לתנזרות ולתפילות בכתובת טייל: 57403988@gmail.com

ל' ע"א

במתים חפשי כיון שמת אדם נעשה חפשי מן התורה והמצוות. וודאי שאים מת יכול לקיים תורה ומצוות דפשיטא שאינו יכול לקיים, אלא החידוש הוא שמותר לקוברו בבגד שעטנז כדאמר"י בנדה דף ס"א ע"ב ואין בו איסור ספיה (אילת השחר).

ל' ע"ב

כשאדם דבוק בתורה אין מי שיכול לו

ולא יכול ליה דלא דלא הוה פסיק פומיה מגירסא. וכתב על זה מהר"צ חיות כמה פעמים מצינו בש"ס כן דבשעה שאדם עוסק בתורה, לא יוכל לפגוע בו מקרה רעה, עיין ב"מ דף פו ע"א מכות דף י ע"א, ועיין בתשובות מהר"ם אלשקר בהשגותיו נגד ספר האמונות, שהביא מזה ראיה לשיטת הרמב"ם בספר המורה פנ"ב לשלישי, דלעולם לא אירע ענין רע לצדיקים בשעה שהיו דבוקים ומתעסקים בעבודתו יתברך, עכ"ל. הרי לפנינו התשובה לשאלתנו לעולם לא אירע ענין רע לצדיקים בשעה שהיו דבוקים ומתעסקים בעבודתו.

יש להוסיף דברי הבאר יוסף ששאל למה הפסיק דוד המלך בשעה ששמע רעש האילן? והשיב הוא חשש אולי מישהו מחלל שבת ועליו להוכיחו, ובכ"ז יכל לו באותה שעה מלאך המוות, כי הצורך להוכיח, לא גדול כמו הדבקות להשייית שבתורה.

מה הסיבה שהכלבים בחיי חיותו של דוד לא היו רעבים בשבת?

אבא מת וכלבים של בית אבא רעבים מה אעשה. ויש להבין וכי לא אירע כל ימי דוד שהכלבים היו רעבים, וכי לא היו בבית דוד המלך הוראות ברורות מה לעשות בכי האי גונא? על זה עמד החתם סופר בחדושו על מסכת שבת דף ל ע"ב והשיב: במג"א סימן ט"ז הביא את קושית השלי"ה דהיה ראוי לטלטל את דוד המלך אגב בגדיו, ותיירץ דבגדי מלך אסורים, והקשו האחרונים הרי הם ראויים למלך אחר, דהיינו לשלמה בנו אשר ימלוך אחריו, ולכאורה י"ל דשלמה לא חשב עצמו שראוי ללבוש בגדי אביו, שלא חשב את עצמו לממלא מקומו כ"כ, דהרי כל ימי דוד המלך לא אירע שהכלבים יהיו רעבים בשבת, עד שיצטרך לחתך להם נבלה, כי בהמתן של צדיקים אין הקדוש ברוך הוא מביא תקלה על ידן כחמורו של רבי פנחס בן יאיר, ואפילו בדמאי, והכא נמי חתוך נבילה לא באתה ע"י כלבי דוד, ומשמת ונפלו הכלבים לפני שלמה בנו, הוצרכו לנבלה, מזה שפט שלמה שאינו ממלא מקום אביו ואינו ראוי למלבושיו ואם כן אסורים עליו בהנאה, והו"ל מוקצה, ואם כן איך יטלטלנו, והיינו שייכות ב' שאלות, כלבים של בית אבא רעבים עם אבא מוטל בחמה, והוצרכו להמציא לו ככר ותינוק, עכ"ל.

מבואר בדבריו שהסנהדרין קבלו את דברי שלמה שהניח שבגדי אביו לא ראויים לו כי נסתלקה ממנו סיעתא דשמיא והוי בגדי דוד מוקצה וצריך לככר ותינוק.

האם לתת על המת בגד שהוא לבוש בו חשוב כנותן ככר או תינוק

הנח עליו ככר. בשו"ע (או"ח ש"א ס"ג) נאמר יש מי שאומר שאם נתן על המת אחד מכלים שהוא לבוש, חשוב כנותן ככר או תינוק.

וכתב המג"א (שם ס"ק טז):

הקשה השלי"ה מהא דאמר אפחת דרגא מתותיה ומת דוד, ומסתמא היה מלובש בבגדיו ואפ"ה היה אסור לטלטלו אם לא ע"י ככר או תינוק כדאיתא בגמ'. הרי שאי אפשר לסמוך על בגדי המת. ושמעתי דבגדי דוד היו מוקצין דאסור לכל אדם ללבשן דשורפין על המלכים אבל שאר בגדים של מת לאו מוקצין הן.

ויעוין במחצית השקל שהביא את קושיית המהרש"ק מדוע בגדי דוד המלך היו מוקצים הרי היו ראויים למלך אחר, ותי' המחצית השקל וז"ל: דמהידוע שמלבוש המתוקן לאדם אחד, בקושי ימצא אדם שיהיה הבגדים כמדתו, כי זה ארוך וזה קצר, זה עב ושמן וזה דל ורזה, וכדומה, ואם אדם אחר ירצה ללבשן צריכים תיקון שיהיה כמדתו, ואם כן בשלמא אם בגדי דוד היו מותרים לכל אדם, ברוב עם אי אפשר שלא ימצא אחד שיהיה כמדתו, אבל השתא דאסורים לכל אחד ולא היו ראויים אלא לשלמה, אפשר שלא היו כמדתו, והיו צריכים תיקון לכן בשבת דאין ראויים ללבישה בלי תיקון הם מוקצים, עכ"ל.

עניינא דיומא – פסח פרק טז' מתוך גיליון "לב המועדים" (- ניתן לקבל במייל lev17382@gmail.com)

בהם (הובא מהאר"י ז"ל בספר שומר אמונים מאמר הבטחון והתחזקות דף קפח).

תלמיד האר"י

ולכן צריך לזהר שלא להתיירא בשעת הדבר רח"ל מס"ם וחיילותיו אלא להתפלל לה' והוא יענם כי המתירא מפניו הוא נותן לו כוח וגבורה ומתגבר המגפה בר מינן בעיר אלא חבי מעט רגע עד יעבור זעם ויעסוק תתמיד בתורה ובמעשה הקטורת ויתבטל מותנא מעלמא ע"ל (ספר תורת נתן למקובל האלוקי נתן שפירא פרשת ויחי).

שמירה וזהירות בשעת המגפה

לא להזכיר שם המגפה

יש אומרים: שאין להזכיר שם המגפה והמלה בפיו אלא יאמר המחלה (טעמי המנהגים עמו דתקע בשם המאור הגדול).

סמך לדבר: מצאנו בגמרא בנדרים (מא, ב) א"ר יוחנן בורדס [מחלה כמו בור שנובע דם] אין מבקרים ואין מזכירים את שמו ומבואר שם שהיא מתפשטת על ידי שמזכירים אותה והוא בבחינת (ברכות יט, א) "אל יפתח אדם פיו לשטן".

סמך לדבר: שמצאנו שהצרעת נקראת בלשון חז"ל בשם "דבר אחר" מפני החומרה שיחוסה למחלה זו ולא רצו להזכירה בשמה (שו"ת מהרי"ט ח"ב חאהע"ז סימן יד).

"אמר רב חנינא אחת לשישים שנה ולשבעים שנה הקב"ה מביא דבר – מגיפה גדול בעולם ומכלה מהם את הממזרים ונוטל עמהם כשרים שלא לפרסם את החטאים" (מדבר רבה ט ח).

הפחד מזיק לבריאות - עצה של הרע"א

הגרע"א באגרותיו כתב בעת שפשטה מגפת החולי רע בתוך הוראות הבריאות להזהר "שלא לדאוג ולהרחיק כל מיני עצבות".

דברי הרשב"ש

הרשב"ש כתב עצה על פי הגמרא "דבר בעיר אל יהלך אדם באמצע הדרכים, שלום בעיר אל יהלך בצידי הדרכים" והכוונה כי בשעת הבריאות צריך להשוות הנהגות ולאחוז במצוה במאכלו ובמשקו ובמלבושיו .. ובתנועותיו הנפשיות כלומר בשמחו ובאנחתו בכעסו וברצונו... ללכת באמצעם לא ריבוי ולא מיעוט

אבל בימי מגפה צריך לזהר בתכלית השמירה ושיוסיף בהנהגתו לנקות המותרים ושלא להרבות במזון... וירחק האנחה וירבה השמחה ולא יספיק בזה מיעוץ בלבד.. וכל זה הוא ענין טבעי (רשב"ש בתשובה קצה).

דברי האר"י

כשיש ח"ו דבר בעיר אין יכול לשלוט רק באלו שיש להם פחד אבל אלו שמחזקים בלבם בטחונם על ה' ומתגברים על הפחד אין שום דבר רע יכול לשלוט

לשמיעת תשובות לשאלות לחידוד וכן תגובות נוספות לדפי יהודי של ש"ס בטל': 077-9710320 שלוחה חמש, תשע ארבע. | למענה על שאלות הסיכום בשלוחה חמש, תשע, שתיים. | פרטים על התוכנית ומידע כללי בשלוחה 6

צבי הירש בן יכט בתושה"י כל הרואה את ההודעה יאמר שני פרקי

לרפואה שלימה

תהילים בקו: 077-971-0320 בשלוחה: 597

טל': 0722-146676 | מוקד 24 שעות כוכבית זכות 6527*

לתורה וכתב הכף החיים סי' קנ"ח שכיון שכן יש לקבוע זמן אחר חוץ מזה (ושמעתי ממו"ר הגרא"ל שטיינמן זצ"ל שהיום הדבר היחיד שנשאר שלא מקבלים עליו שכר הוא שנים מקרא ואחד תרגום ומי שלא אומר שנים מקרא נמצא שלא קובע עתים לתורה מלבד שזה חיוב גמור).
ל"א ע"ב

לידה שלא בזמנה בחזקת סכנה

על שלש עבירות נשים מתות בשעת לידתן. בשו"ת אגרות משה (יור"ד ח"ב סימן עד) דן באשה שילדה בפעם הראשונה ע"י ניתוח קיסרי, וחוששים הרופאים שגם בלידה השניה לא תוכל ללדת באופן טבעי מחמת קטנותה, לכן אמרו לה לא להמתין עד שיגיעו ציריה, אלא קבעו לה יום לניתוח, שלפי ההשערה הוא זמן הלידה בערך. וכתב האגרות משה,

שמאחר וכל ניתוח בחזקת סכנה, אין להקדימו והרי זה בכלל חיי שעה. וגם שיתכן שתלד בפעם השניה דרך הרחם. עוד כתב שאסור לזרז לידה ע"י תרופות בלי ניתוח, אלא באופן של חשש סכנה, כגון במקשה לילד וכדומה, משום שעצם הלידה הוא ענין של חולי וסכנה, ואין להקדימו. וביחוד שלידה בזמן כדרך הנשים לא נחשבת לסכנה, שכן ברא השי"ת שיפרו וירבו, ובודאי ברא שיהיה לברכה ולא לסכנה, כי לא מסתבר שיהיה ציווי להוליד בנים ע"י סכנה. וביחוד שנשים אינן מחוייבות בעשה של פריה ורבייה. **ומה שארע שמתות בשעת לידתן, הוא מחמת שמחוייבות עונש, כמו ששינו במסכת שבת (דף לא ע"ב), וכל זה בלידה טבעית, אבל בהקדמת הלידה אין הבטחת השי"ת, והלידה בחזקת סכנה. ולכן אין לעשותה אלא כשיש סכנה להמתין.**

עניינא דיומא – פסח פרק יז' מתוך גיליון "לב המועדים" (- ניתן לקבל במייל lev17382@gmail.com)

אמירת "פיטום הקטורת"

כתוב בזהור: "אין המבטל מוות בעולם כמו קטורת, שהוא קשור הדין ברחמים עם ריח ניחוח באף" (זהור חלק ג פרש ת ויקהל דף רכד א).

אמירת הקרבנות

בזמן שיש מגיפה וחולי רע בעולם ב"מ טוב לקרות פרשת הקרבנות דבר יום ביומו שהוא מסוגל הרבה וטוב לבו לבטוח כי לא תאונה אליו רעה שהוא משומר מכל דבר רע (מהגר"ח פלאגי בספרו יפה ללב ח"ג סימן א אות יב).

לא ללכת בעיר

בשעה שיש מגיפה בעיר או בעולם לא יראה אדם בשוק משום שיש לו רשות למשחית להשחית הכל (זהור הקדוש שי).

נישואים בבית הקברות

ישנו מנהג ותיק כי בעת צרה כשיש מגיפה בתור סגולה לעצירת המגפה ערכין נישואין לחתן יתום וכלה יתומה על הוצאת הציבור ומעמדים החופה על אדמת בית הקברות (עיין בספר שערי ירושלים של רבי משה רישר ז"ל שהיה מגיפה בשנת תרכו ולקחו יתומים ויתומות והשיאו אותם והחופות עשו על בית הקברות בצפת בין רבינו האר"י ובין מרן הבית יוסף, כי קבלה בידם שזה סגולה ותודת לאל אשר נח מיהם וסר המות הזה).

לימוד תורה

הסגולה בזמן מגיפה היא ללימוד התורה (חת"ס פרשת בשלח) רמז לדבר כי לק"ח בגימטריא מגיפ"ה.

נקיון הבית

ישנה סגולה טבעית שיהיה הבית ובפרט בית הכסא נקיים מכל לכלוך ומכל אשפה, והעיד הרופא שבעיר רומא היה דבר בשנת ת"י"ז ואתם גבירים שכבדו את ביתם ועטרום בכל מיני יופי ולבשו עצמם בגדי תפארת כולם ניצלו (סגולת ישראל מערכת מ אות ד).

שמירה מהגינה

בשנים האחרונות גילו חכמי הרפואה שרוב החולאים באים מחיידקים ולכן חייב אדם להתנהג עלפי כללי ההגינה והנקיות וכך פסק הרמב"ם (הלכות רוצח פרק יב הלכה ד). להלכה שלא יכניס מטבע פיו או כל דבר שדרך בני אדם להכניסו לפיו, והטעם: שמא יש עליהם רוק יבש של מוכי שחין או מצורעים או זיעה שכל זיעת האדם סם המות חוץ מזיעת הפנים.

לבקש רחמים שלא יחלה

"אמר רב יצחק בריה דרב יהודה לעולם יבקש אדם רחמים שלא יחלה שאם יחלה אומרים לו הבא זכות והפטר" (שבת לב, א).

יש חובה לשמוע בקול הרופאים

יש חובה לשמוע בקול הרופאים עיין גמרא חולין (עז, א) שאלו לחכמים וחכמים לרופאים, והעובר על דבריהם נקרא פושע ומסכן נפשות (עיין ב"ק פה, א הרי שער על דעת הרופא). וכתב הרע"א (מכתבו אגרות סימן עג) והעובר על ציווי הרופאים בסדר ההנהגה חוטא הוא לה' במאוד כי גדול סכנתא מאיסורא ובפרט במקום סכנה לו ולאחרים (עיין שו"ת חת"ס חו"מ מד, שו"ת שבט הלוי ח"י רצא).

סמך לדבר מצאנו שנתנו נאמנות לרופאים לחלל שבת, לאכול ביו"כ (יומא פג, א) איסור נידה (עיין חולין עז, א) ועוד דברים מנין לנו שמותר לזלזל בדבריהם.

זהירות שלא להדביק אחרים

יש להזהר שלא להדביק אחרים (תוס' ב"ק כג, א ד"ה ולחייב) וכתב החת"ס (חידושי ב"ק ס, ב) שהרשות שניתן למשחית שלא להבחין בין רשע לצדיקים הוא בזה שלא המשחית בעצמו יזיק אלא שאחד יזיק את השני.

נישוק תשמיש קדושה

יש אומרים: שבימים אלו אין לנשק תשמיש קדושה כמוזוזות וספרי תורה, והטעם: מחשש להגברת ההדבקות ובפרט שיש הפוסקים שאפילו בימים כתקונם יש להימנע מלנשק בפה ממש מחשש זה (עיין רמ"א רפה, צוואת ר' אליעזר הגדול).

ביקור חולים לחולה המדבק (שו"ת באר משה סימן כט)

יש אומרים: שאין מצווה לבקר חולה במחלה שמדבקת אלא יבקרהו אנשים מחברה המיוחדת לכך (שולחן גבוה יור"ד סימן שלה, א, שו"ת בית דוד סימן כב).

ומ"מ יכול לקיים מצות ביקור חולים על ידי שיחה עימו בטלפון (שו"ת אגרו"מ חו"ר"ד ח"א סימן רכג).

ויש אומרים: שיש חיוב לבקר חולים גם במחלה המדבקת פרט לחולי צרעת (שו"ת הרמ"א סימן כ, הביאו בעל כנסת הגדולה יור"ד שלה ב).

ויש המבארים את דבריו שאין הכוונה שיעמוד קרוב אליו אלא שיעמוד בבית החיצון וישאל לשלומו (מהרש"ם בספרו דעת תורה יור"ד סימן שלה ח).

סגולות להינצל בשעת המגפה

לשמיעת תשובות לשאלות לחידוד וכן תגובות נוספות לדפי יהודי של ש"ס בטל': 077-9710320 שלוחה חמש, תשע ארבע. | למענה על שאלות הסיכום בשלוחה חמש, תשע, שתיים. | פרטים על התוכנית ומידע כללי בשלוחה 6

מאיר בן שלומצא בתושח"י כל הרואה את ההודעה יאמר שני פרקי

תהילים בקו: 077-971-0320 בשלוחה: 597

לרפואה שלימה

טל': 0722-146676 | מוקד 24 שעות כוכבית זכות *6527

דף העשרה לשיעורי

הדף היוזמי שע"י

יהודי של ש"ס

מצדיקי
הרבים

איחוד שיעורי התורה בישראל

לקבלת הגיליון במייל torat.israel4@gmail.com

ותשובה ותפילה וצדקה מעבירין את רוע הגזרה

קו התהילים להצלת הבריאים שלא יחלו והחולים שיתרפאו

0722-148184-077-9710320 לשליחת שמות לתפילה חייגו

שבת דף ל"ב

סכונם עצמי

נערך ע"י הרה"ג הרב נריה כהן שליט"א, הארות והערות יתקבלו בברכה בסייל: c7673908@gmail.com

1) מי שנעשה לו נס, מה מפסיד ?

א. מנכים לו משכרו בעולם הבא.

ב. לא יעשו לו נס נוסף.

2) מיהו פרקליטו של האדם שבזכותו ניצל ?

א. תשובה.

ב. מעשים טובים.

ג. ב' התשובות נכונות.

3) לעתיד לבוא, כמה גויים ס"ה יתפסו בבגד היהודי כדי לשמשו ?

א. 700.

ב. 1600.

ג. 2800.

חידודא

השאלות בסדר זה הינן רשות

באר גדר 'שנאת חינם' ?

השאלות הן: א) מהו חידודא? ב) מהו חידודא? ג) מהו חידודא? ד) מהו חידודא? ה) מהו חידודא?

למעשה

הגאון רבי מרדכי בונים זילברברג שליט"א - רב שכון הי' ביב לתנובות ולהערות בכתובת סייל: 5740398@GMAIL.COM

ל"ב ע"א

האם מותר לצדיקים לסמוך על הנס לסמוך על הנס במקום סכנה?

לעולם אל יעמוד אדם במקום סכנה. כיצד הסתכן רבי חנינא בן דוסא (ברכות ל"ג ע"א) כשנתן עקבו על חורו של הערוד וסמך שיעשה לו נס ולא יקרה לו כלום. וכן קשה על נחום איש גמזו (תענית כא, א) שהורה לתלמידיו להשאיר אותו בבית רעוע ולעסוק בפינוי הכלים, והרי אין מסתכנים וסומכין על הנס. וכן יש לתמוה על נקדימון בן גוריון (תענית יט, ב) שסיכן את כספו והתחייב לתת שתיים עשרה כיכרות

כסף במידה ולא ירדו גשמים וימלאו את שתיים עשרה מעיינות המים.

וכתב בספר מנורת המאור (נר ג' פרק י"ח) דהחסידי אשר כל ימיו זהיר במצוה ובוטח בה' חסד יסובבנו כשבטוח שיעשה לו נס וגם יש צורך בדבר מותר לו לסמוך על הנס, ואע"פ שעיינו מנכין לו מזכיותיו לא חייב להתחשב בזה, ואמנם ללא צורך אסור לסמוך לסמוך על הנס דרצון הבורא לתת שכר לשומר מצוותיו, ולכן רבי חנינא בן דוסא נתן רגלו ע"פ הערוד שהיה בטוח שיעשה לו נס וראה בדבר צורך להציל את העיר, וכמו כן נחום איש גמזו היה בטוח שהבית לא

יפול וראה בכך צורך משום הצלת כליו. (ועיי משנת פיקוח נפש ס"י ד' אות י"א).

ל"ב ע"ב

איש ואשה שקבלו עליהם לגדל יתומה, והבעל נפטר וקשה לאלמנה להחזיק את היתומה?

בעון נדרים בנינים מתים. שאלה. איש ואשה שבנם חלה באופן אנוש, וקבלו על עצמם לגדל ולהשיא יתומה, ובנם נטרפא, ואח"כ נפטר האיש, וקשה לאלמנה להחזיק ולגדל את היתומה. האם מותר לה לשלחה מביתה, היא חוששת

מדברי הגמרא במסכת שבת דף לב ע"ב בעון נדרים בנינים מתים?

תשובה. איש ואשה שקבלו עליהם ביחד, לגדל יתומה, כאשר מת האיש נתפרדה החבילה, ואין כאן חיוב נדר על האשה לגדל את היתומה. מקור הדברים נלמד מהמבואר בשו"ע (יו"ד סימן רכח סעיף מד) וז"ל: "שנים שנדרו ללכת יחד לארץ ישראל, תוך שתי שנים, והאחד מתעכב, חבירו פטור. כי לא נדר אלא להיות בחברה אחת, יעו"ש בש"ך (ס"ק קד), וה"ה בנידונו. ומסתבר דה"ה כשהבעל צוה על אשתו שתגדלה (חשוקי חמד).

עניינא דיומא – פסח פרק יח' מתוך גיליון "לב המועדים" (ניתן לקבל במייל lev17382@gmail.com)

הטעם שיש צרות לכלל ולפרט

העסק הולך ליסגר - הח"ח ביאר הענין על פי משל בנהוג של העולם מנהל עסק מכן להקיף לקונים שישלמו לאחר זמן, אבל כשהסוחר רוצה לסגור את העסק שוב אינו מוכר בהקפה, וכן בענין זה כיון שהקב"ה עומד לסגור את העסק ולהביא את המשיח שוב אינו מקיף אלא אדרבה הוא גובה גם כן את החובות הישנים (שיחות הח"ח עמוד קלט).

גודל החיוב לצפות ולהתפלל לישועה

הגמרא בשבת (לא, א) מביא כשמכניסים אם לדין כשם שואלים אותו אם קבע עיתים לתורה כך שואלים אותו עם צפית לישועה ובסמ"ק (מ"ע א) מבואר שחיוב של ציפיה הוא מצות עשה הכלול ב"אנוכי ה' אלקך אשר הוצאתיך מארץ מצרים" להאמין שגם יגאלנו מהגלות.

דברי הרמב"ם כל מי שאינו מחכה לגאולה הוי כופר בתורה הרמב"ם בפירוש המשניות (סנהדרין פרק י היסוד הי"ב) מבאר שבכלל הי"ג עיקרים מלבד מה שצריך גם לחכות לו ולאחבו ולהתפלל לבואו ולא זו בלבד אלא כל מי שאינו מחכה לביאותו ככופר בתורה (פרק יא מלכים הי"א).

והגרי"ז מבריסק היה מדייק מהרמב"ם כאן שמחדש לנו כי לא רק מי שאינו מאמין בגאולה כופר הוא אלא אפילו מי שמאמין בגאולה אלא שאינו מחכה לו הרי הוא כופר.

צפיה למשיח צריכה להיות כמו הצפיה לאורח שהוזמן לשבת

הצפיה למשיח צריכה להיות כמו הצפיה לאורח שהוזמן לשבת כשמגיע יום שישי יודעים שהוא צריך להגיע בכל רגע אך לא יודעים באיזה שעה הוא יבוא בינתיים מתעסקים בכל צרכי הבית ומכנינים הכל לשבת אבל אין מסיחים דעת מהאורח כך צריכה להיות הצפיה למשיח שיכול לבוא בכל רגע ואף שכל אחד מתעסק בעניינו אבל אין להסיח דעת מבואו (מרן הרב ש"ך היה אומר בשם החפץ חיים הובא בשמושה של תורה).

איך מחכים למשיח

להמשיח הדבר על ידי משל לחולה אנוש היודע כי רופא גדול צריך להגיע לבקרו כדי לתת לו רפואה למחלתו, והרי הוא יושב וממתין וכל נקישה בדלת גורמת לו להתרגש ולחשוב הנה הרופא הגיע ולמרות שהרופא מאחר הוא עדיין מצפה וממתין מתי יבוא ולא מאבד תקווה אלא אדרבה ככל שעובר הזמן הוא חושב לעצמו עכשיו בודאי יבוא (המשגיח ר' יחזקאל לוינשטין היה אומר משל זה בשם הח"ח).

עוד עצה על ידי למידה עניינים הנוגעים לקדשים ולבית המקדש כי מזה מלבד מה שידע באמת מה לעשות כשיבוא בית המקדש על ידי זה תתעורר אצלו הצפיה למשיח (בשם הח"ח).

עקבתא דמשיחא

אנו חיים כעת בתקופת עקבתא דמשיחא כל הסימנים על התקופה שנמסרו לנו בכתבי הקודש ובדברי חז"ל התגשמו במילואם אחד לא נעדר איש אינו יכול לדעת כמה זמן ימשכו חבלי הלידה דבר זה נעלם מעיני כל חי אולם ברור שאנו נכנסנו לתוך התקופה שהיא בערך לא רחוקה מהלידה (קובץ מאמרים ואגדות ח"א עמוד רפט, וכדברים האלו העידו בשם מרן הג"ר חיים עוזר גרודזינסקי זצ"ל ומרן הגרי"ז מבריסק ומרן הבעל קהילות יעקב עיין נתיבות רבותינו מבריסק עה"ת ח"א עמוד רנח).

דברי רבותינו בענין דור הזה

הגה"צ רבי אליהו דסלר זצ"ל דורנו הוא בודאי דור עקבתא דמשיחא (מכתב מאליהו ח"ג עמוד 110).

הגה"צ רבי יחזקאל לוינשטין זצ"ל המתבונן יראה במו עיניו שימים אלו הם ימי עקבתא דמשיחא (אור יחזקאל אמונה עמוד רצז).

דור של עקבתא דמשיחא יהיה הדור חיצוני דהיינו דור שמושגיו שיטחיים וחיצוניים, והן ליצר הרע שהמעשים הרעים לא ינבעו מתוך אפיקורסות ופילוסופית כמו בדורות הקודמים אלא מחמת הדיפה המופרזות אחר החומריות ואחר הנוחיות (כתבי הגרי"א).

גילוי והתחדשות הטכנולוגיה כתהליך לקראת הגאולה

הטעם שהקב"ה סיבב שחכמי המדע יתחילו לגלות מעט מחכמת הנפלאה של הבריאה ועל ידי כך ישתנה העולם להכנת הגאולה בדרך הטבע – הטכנולוגיה רכבות מכוניות מטוסים הכל כדי שידעו שיוכל היות כל הדברים שהנביאים התנבאו על העתיד ולא יחסר שום דבר איך לקבץ את עם ישראל בדרך הטבע (שיחות החפץ חיים עמוד צח).

טעם נוסף: לחיזוק האמונה בכלל ובנבואות העתיד בפרט – הטכנולוגיה התגלתה בזמנינו לא בגלל עלית הדורות אלא אדרבה בגלל ירידת הדורות שהתקטנו מאוד ומן השמים מראים לנו אותות ומפותים על כל שורשי האמונה מה שבעבר היה ברור לכל בלי שום צורך בהוכחות לחזק את האמונה שהקב"ה רואה הכל ושומע הכל וכל מעשיו מתועדים (ח"ח חתימת ספר שם עולם ח"א).

טעם נוסף: כדי שירבו בלימוד התורה לפני ביאת המשיח – הסיבה שהתרבו בטכנולוגיה והרכבים וכו' הוא כדי שלא יצטרכו לבלות זמן לבטלה על נסיעה כדי שיהיה פנאי ללמוד תורה ודווקא בדור של עקבתא דמשיחא כדי שלא נתבייש בעת שיבוא ונכין את עצמנו בתורה (שיחות הח"ח עמוד פ).

לשמיעת תשובות לשאלות לחידוד וכן תגובות נוספות לדפי יהודי של ש"ס בטל': 077-9710320 שלוחה חמש, תשע ארבע. | למענה על שאלות הסיכום בשלוחה חמש, תשע, שתים. | פרטים על התוכנית ומידע כללי בשלוחה 6

הנניה יום טוב ליפא בן פעסיל לאה בתושח"י כל הרואה את

ההודעה יאמר שני פרקי תהילים בקו: 077-971-0320 בשלוחה:

לרפואה שלימה

טל': 0722-146676 | מוקד 24 שעות כוכבית זכות *6527

של 'חיידך קודמים' ומותר לו להציל את עצמו על חשבון חבריו.

ולפיכך לכאורה מבואר דרך האדם בעצמו יכול להקדים את ניתוחו, אבל עסקן רפואי או שתדלן אסור לו להקדים את הניתוח עבור חבריו כאשר זה בא על חשבון אחרים.

האיך הותר לר"א בנו של רשב"י להיות עם אביו במערה ולבטל מצוות עשה?

אזלו טשו במערתא איתרחיש ניסא. שמעתי ממורי הגרא"ל שטיינמן זצ"ל שהקשה היאך שהה רבי אלעזר בנו של רשב"י עם אביו שתיים עשרה שנה במערה הרי הם לא יכלו לקיים הרבה מצוות עשה כמו לולב ושופר, ובשלמא רשב"י היה במצב של פקו"נ שברח מהרומאים כמבואר בגמ' שבת (ל"ג ע"ב), אבל ר"א בנו שלא היה במצב של פקו"נ איך הותר לו להישאר במערה, ותיירץ רבינו שהיה עוסק במצוות כיבוד אב ועוסק במצוה פטור מן המצוה.

מדוע לכך רשב"י את בנו למערה וסיכן אותו?

התנא האלוקי רשב"י שכל המחובר אליו מחובר לחיים, הנה עם ישראל נוהג לעשות חלאקיה על קברו של רבי שמעון בר יוחאי, ונשאלת השאלה מה הקשר, יומא דהילולא זה הדלקה, זה אור, זה תורה, זה קדושה, אבל מה זה נוגע לעשיית חלאקיה לבני שלוש?

והאמת שרבי שמעון עצמו עונה לנו את התשובה, רבי שמעון ברח מן הרומאים, הוא היה במצב של סכנה, אבל הוא לקח גם את בנו רבי אלעזר וסיכן אותו, ומדוע הוא עשה את זה, בשביל החינוך, הוא רצה שאלעזר בנו יהיה כמוהו, הוא סיכן אותו ואת בנו בשביל החינוך.

ודבר נוסף הגמרא אומרת בסוכה (מ"ה ע"ב) שרבי שמעון בר יוחאי אמר 'ראיתי בני עליה ונהם מועטים, אם אלף הם אני ובני מהם, אם מאה הם אני ובני מהם, אם שנים הם אני ובני מהם, נשאלת השאלה רשב"י התחיל באלף וירד למאה ואח"כ לשנים, מדוע לשנים ולא לאחד, מדוע 'אני ובני' ולא 'אני לבד', אלא שאצל רבי שמעון אין מושג כזה של 'אני לבד', אצל רשב"י זה או 'אני ובני' או אף אחד, רשב"י לימד אותנו חינוך מהו, חינוך זה 'אני ובני' בכל מצב, בכל שעה הבן שלי יהיה כמוני, הוא לא יירד דור, הוא לא יהיה בדרגה נמוכה ממני, ולכן אנו עושים את החלאקיה שהוא החינוך הראשון דוקא על קברו של רשב"י שלימד אותנו את יסוד החינוך.

רבי שמעון בר יוחאי לימד אותנו שחינוך ילדינו, בנינו ובנותינו, הוא מעל הכל, אנו צריכים למסור את הנפש על החינוך, אנו צריכים שהילדים שלנו יהיו לפחות כמונו, יהי רצון שבזכות ההליכה בדרכו של התנא האלוקי נזכה לישועות גדולות ונרוה נחת מכל צאצאינו.

עניינא דיומא – פסח פרק יט' מתוך גיליון "לב המועדים" (- ניתן לקבל במייל lev17382@gmail.com)

הציפייה תביא את המשיח

יותר משאנו רוצים שיבוא המשיח רוצה הוא לבוא, אומנם הוא לא יבוא אלא אם כן כל ישראל יחכו ויצפו (חפץ חיים חייו ופעלו).

חיובים שחייבים בהם במיוחד בזמנים אלו

לצפות יותר לישועה

מבואר בגמרא בשבת (לב, א) ששואלים לו לאדם בשעת הדין ציפית לישועה וזה היה אפילו בזמנים שלפנים, וכל שכן כהיום שאנו רואים שנתקיים כל מה שאמרו חכמים במשנה בסוטה והסימנים במסכת חלק א"כ בודאי יש לנו לצפות לישועה בב"א (ליקוטי הלכות סוף סוטה בהערה).

להזדרז לחזור בתשובה (זכור למרים פרק ד) ובפרט כשיש צרות ודאי שיש חיוב לחזור בתשובה בצרות של חבלי משיח החיוב גדול יותר (חומת הדת פרק יג אגרות ומאמרים סו).

משוגעות היו ולכן אמר "החסר משוגעים אני", כלומר יש לי מספיק משל עצמי ולכן שחרר את דוד. על כך אמר דוד המלך בתהילים (לד, ב) "אברכה את ה' בכל עת" – אפילו כאשר אראה משוגעים אבין תועלתם. כל הדברים הללו, בהתבונן בהם האדם מגיע אל מעלת המידות,

וכשהיה מו"ר הגרא"ל שטיינמן זצ"ל באחרית ימיו נכנס ויוצא לעתים תכופות לביה"ח מעיני הישועה אמר לרופאו דהמחלות שלנו הם וירוס עבירות ופעם אחת אמר לרופאו שעשה תשובה וכבר יכול לחזור לביתו. **אשרי עין ראתה**

זאת!!!

ל"ג ע"ב

האם מותר לברוח כשרוצים להורגו אם ע"י כך ייסרו את משפחתו

דילמא מצערי לה ומגליא לן. המג"א (בסוף סימן קנ"ו) מסיק ממעשה זה ותוכנו שמלכות רומי רצתה להרוג את רשב"י כיון שדיבר בגנותם, והלך רשב"י והתחבא יחד עם בנו בבית המדרש, והיו נשותיהן מביאות להם צרכי אכילתן, וכאשר הרומאים התאמצו ביותר לתופסם אמר רשב"י לבנו דנשים דעתן קלה ואולי יצטרו אותם הרומאים ויגלו הנשים את מקומינו, ולכך הלכו והתחבאו במערה.

"דמשמע שמותר לו לברוח כשיש סכנת נפשות אע"פ שמתוך זה גורם צער לחבירו, ומשמע שהוא מחויב לסבול צער כדי שלא יהרג חבירו בחינם", והיינו דמשמע מדברי הגמ' שאם לא היה חשש שהנשים ישרו ויגלו היה מותר לרשב"י ולבנו להמשיך ולהתחבא בבית המדרש אפי' שהיו מיסריים את נשותיהם.

ונמצא להלכה מדברי המג"א דמותר לאדם לברוח מן המלכות אע"פ שע"י זה נגרם צער ויסורים לחבירו, דחיידך קודמים הוא גם בכה"ג שמציל את עצמו ע"י היסורים של חברו.

האם מותר לשתדלן רפואי להקדים ניתוח של אחד על חשבון השני

אלא שבש"ך (ח"מ ס"י קס"ג) כתב דאם הטיל המלך גזירה על אנשים מסוימים, אין אחר רשאי לפוטרו מן הדין אם עי"ז יוזקו אנשים אחרים, אבל אם הטיל המלך גזירה כללית על שני אנשים סתם מתוך העיר, יכול אחר להשתדל על איזה אנשים שלא יכללו בכלל הגזירה, אע"פ שע"יז תוטל הגזירה על אחרים.

ולכאורה דברי הש"ך הם סתירה לדברי המג"א שהרי מבואר בש"ך דאסור לפעול למען האחד כשע"יז ינזק השני, אולם החילוק הוא ברור דהש"ך מדבר באדם אחר הרוצה לסייע לחבירו שאסור לו להתערב לאחד על חשבון השני דמאי חזית, אבל המג"א קאי על הנידון בעצמו שיש לו את ההיתר

בכוחינו להביא את הגאולה יותר מדורות הקודמים

מובא שהרי חיים ויטל אמר בשם האר"י פעם אחת שאלתי למורי איך אתם אומרים שנפשי היא מעולה כ"כ, והרי קטן שבדורות הראשונים היה צדיק וחסיד שאין אנו מגיעים לעקבו, ויאמר דע כי גדלות הנפש אינה תלויה כפי מעשה האדם רק כפי הזמן והדור ההוא, כי מעשה קטן מאוד בדור הזה שקול כחמה מצוות בדורות הראשונים כי בדורות האלו הקליפה גוברת מאוד מאוד עד אין קץ משא"כ בדורות הראשונים.

ביאור אחר: אע"פ שאנו קטנים מאבותינו הרי ידוע שהקב"ה מצרף לכל אחד זכותו וזכות אבותיו ואנו "כנסת הרוכב על גבי הענק" שהוא רואה ומביט יותר למרחוק (ח"ח).

לשמיעת תשובות לשאלות לחידוד וכן תגובות נוספות לדפי יהודי של ש"ס בטל': 077-9710320 שלוחה חמש, תשע ארבע. | למענה על שאלות הסיכום בשלוחה חמש, תשע, שתיים. | פרטים על התוכנית ומידע כללי בשלוחה 6

משה בן סלאווע בתושה"י כל הרואה את ההודעה יאמר שני פרקי

לרפואה שלימה

תהילים בקו: 077-971-0320 בשלוחה: 597

טל': 0722-146676 | מוקד 24 שעות כוכבית זכות *6527

ל"ד ע"א

חובה עלינו להצית את אור התורה בין הבריות

ג' דברים צריך אדם לומר בתוך ערב שבת עם חשכה עשרתם ערבתם הדליקו. דרש רבי מאיר שפירא זצ"ל בדור בו החושך מתגבר על האור, בדור שהחוטאים והחטאים מתעצמים, חובה עלינו לשים אל ליבנו לג' דברים:

עשרתם – "להפריש מעשר מזמננו ללימוד התורה. גם יהודי הטרוד כל היום זה בכה וזה בכה, חובה עליו להפריש מעותותיו לתורה.

ערבתם – "חובה עליו להתערב בין הבריות ולהשפיע עליהם טללי אורות ולא להסתגר בד' אמותינו. לצד התקיפות שעלינו לנהוג כנגד פורקי עול, צריך גם לחמם אותם באמונת תום ובהתקרבות לאלוקים."

הדליקו את הנר – "הדליקו את נר התמיד, נר התורה כי נר מצוה ותורה אור, נחמם את ליבות האנשים ללימוד התורה, נצית את הזיק האחרון שנותר בנפשם נלבה אותו ונעצמו.

ל"ד ע"ב

מהו הזמן בין השמשות

איזהו בין השמשות וכו' אלא ג' רבעי מילא. תוסי' (להלן ל"ה א' ד"ה תרי תילת) הביאו את דעת ר"ת, דמצינו סתירה בענין בין השמשות שבסוגיא נראה בדעת ר' יהודה שמשקיעת החמה עד צאת הכוכבים אין רק אלא ג' רבעי מיל לרבה, ואילו ר' יהודה עצמו בפסחים (צ"ד א') אמר דמשקיעת החמה עד צאת הכוכבים ד' מילין, וניצד ילכו שניהם יחד.

וביאר ר"ת שמתחילת שקיעה עד צאת הכוכבים יש ד' מיל, וכאן שאמרו משתשקע החמה ג' רבעי מיל היינו בסוף השקיעה אחר שתכנס בעובי הרקיע.

והר"ן (ט"ו א') ביאר יותר שמשתשקע החמה ד' מיל היינו מתחילת השקיעה שהתחילה להכנס ברקיע, ושקיעת החמה דאמרינן הכא שג' רבעי אחריה לילה היינו מסוף שקיעת החמה, כלומר משעה שנשקעה ברקיע והיא עדין כנגד חלונה וכיון שלא עברה את חלונה ועדין אינה מהלכת אחר הכיפה פני המזרח מאדימין, נמצא שמתחילת השקיעה עד זמן בין השמשות שהוא סוף השקיעה יש ג' מילין ורבע, דהא ג' רבעי מיל הוא מסוף השקיעה עד צאת הכוכבים, ובסך הכל הוא ד' מילין.

והר"ן הביא להוכיח כן [והוא מדברי הרמב"ן] מהירושלמי ריש פ"ק דברכות שאמרו שם רבי אומר הלבנה בתקופתה התחיל גלגל חמה לשקוע ותחילת גלגל לבנה לעלות, זהו בין השמשות. ואמר ע"ז ר' חנינא שטעות הוא וצ"ל סוף גלגל חמה לשקוע ותחילת גלגל חמה לעלות, הרי שהשקיעה היא מסוף שקיעת גלגל החמה. וכ"כ הר"ן ביומא פ"א ב'. והריטב"א והמאירי. הסמ"ג והרוקח מהמרדכי. וע"י רשב"א ברכות ב' ב'. ורא"ש תענית פ"ק יב.

הכרעת הב"י להלכה:

וע' בב"י (רס"א) שכי' דאיפסיקא הלכתא כר' יהודה, וכבר פסקו הר"י והרמב"ם והרא"ש כרב דג' רבעי מיל אחרי השקיעה הוא צאת הכוכבים. וגם זמן שפני מזרח מאדימין בין השמשות הוא. והביא ע"ז את דברי ר"ת שלפ"ז ג' רבעי מיל אלו הם אחרי ג' מיל ורבע.

וכן להלכה פסק השו"ע (רס"א ס"ב) כר"ת וכתב"י י"א שצריך להוסיף מחול על הקודש וזמן התוספת הוא מתחילת השקיעה שאין השמש נראית על הארץ עד זמן בין השמשות, והזמן הזה שהוא ג' מילין ורביע רצה לעשותו כולו תוספת עושה, רצה לעשות ממנו מקצת עושה וכו' [והיינו שיכול הוא להמשיך לעשות מלאכה אחרי השקיעה הראשונה עד סמוך לשקיעה השניה שיעשהו לתוספת], ושיעור זמן בין השמשות הוא ג' רבעי מיל קודם הלילה.

והגר"א כ' ע"ז שכל זה היא דעת ר"ת אבל ליתא שאין נראה כן במציאות וקושית ר"ת כתב לתרץ שצאת הכוכבים דפסחים היינו צאת כל הכוכבים, שאין כל הכוכבים נראים עד שהוא לילה ויטהר היום לגמרי, והוכיח כן מהגמ' שאמרו ר' נחמיה אומר כדי שיהלך אדם משתשקע החמה וכו', משמע שמיד אח"כ הוי לילה אבל יציאת הכוכבים דאמרינן בכל מקום שהוא לילה הכוונה היא לג' כוכבים והביא עוד את דברי היראים שרצה לומר שג' רבעי מיל היינו קודם השקיעה ודחה דבריו שאין נראה כן.

וע' במועדים וזמנים (ו' פ"ד) שהביא עוד דעה שלישית שהתפשטה בא"י שבג' כוכבים בינונים הוא צאת הכוכבים לילה. וג' רבעי מיל קודם היינו י"ג וחצי דקות קודם הוא בין השמשות, ורק אז נחשב שקיעת החמה וזהו עשרים דקות אחרי השקיעה הרגילה.

והביא שם מסי' אור המאיר מהגר"מ פיינשטיין זצ"ל שיטה מחודשת וכו' שלדבריו מיושבות כל הקושיות ששקיעה נחשבת בהסתלקות כל ניצוצי השמש, ואין השקיעה בין השמשות כלל, וזהו בג' רבעי מיל קודם צאת הכוכבים. ובביאור הלכה כתב להחמיר כדעת ר"ת במילי דאורייתא.

הזמן לתוספת מחול על הקודש

והנה יש את מצות תוספת מחול על הקודש, וממתי מתחילה זמן התוספת, הביא הר"ן מהרמב"ן שזהו משקיעה הראשונה, שכן אי אפשר לומר שתהא התוספת בעוד החמה זורחת על הארץ, דהא תנן ובבב"ב מתירים עם השמש. וכיצד יעשה תוספת שבת הרי מותר עם השמש, וא"א ג"כ שיהא זה בזמן בין השמשות שהרי התוספת אינה אלא עשה. ואילו זמן בין השמשות הוא ספק כרת וחייב אשם תלוי.

אלא ודאי זמן תוספת הוא מהשקיעה הראשונה והוא ג' מילין ורבע, רצה לעשותו כולו תוספת עושה, רצה לעשות מקצתו תוספת עושה. ותוספת דמוצ"ש כ' שהוא כשיש ג' כוכבים מפורזים שאסור במלאכה עד שיהיה ג' כוכבים רצופים.

וע"י בב"י רס"א שהביא את דברי המ"מ פ"א משביתת עשור ה"ו שהרמב"ם לית ליה דין תוספת שבת מדאורייתא [ודעת הב"י שאפילו מדרבנן לית ליה, ובביאוה"ל כ' דמדרבנן אית ליה. ע"ש]. והעלה שאין כן דעת הר"י והרא"ש.

לשמיעת תשובות לשאלות לחידוד וכן תגובות נוספות לדפי יהודי של ש"ס בטל': 077-9710320 שלוחה חמש, תשע ארבע. | למענה על שאלות הסיכום בשלוחה חמש, תשע, שתיים. | פרטים על התוכנית ומידע כללי בשלוחה 6

יוסף בן חזוה בתושה"י כל הרואה את ההודעה יאמר שני פרקי

לרפואה שלימה

תהילים בקו: 077-971-0320 בשלוחה: 597

טל': 0722-146676 | מוקד 24 שעות כוכבית זכות *6527

יהודי של ש"ס

דף העשרה לשיעורי

הדף היומי שע"י

מצדיקי
הרבים

איחוד שיעורי התורה בישראל

שבת דף ל"ה

לקבלת הגיליון במייל torat.israel4@gmail.com

ותשובה ותפילה וצדקה מעבירין את רוע הגזרה

קו התהילים להצלת הבריאים שלא יחלו והחולים שיתרפאו

077-9710320 שלוחה 597 לשליחת שמות לתפילה חייגו 0722-148184

סכום עצמי

נערך ע"י הרה"ג הרב נריה כהן שליט"א, הארות והערות יתקבלו בברכה במייל: C7873808@gmail.com

1) איזה הר ממוקם סמוך לים ?

א. חרמון.

ב. כרמל.

ג. תבור.

2) 'בארה של מרים' נמצאת בים התיכון.

א. נכון.

ב. לא נכון.

3) מיהו 'חזן הכנסת' ?

א. כפשוטו - החזן.

ב. שמש הציבור.

תחידודא

השאלות במדור זה הינן רשות

מה המלאכה האחרונה שאדם עושה בביתו ערב שבת ?

טאאאאא אאא אאא טאאאאא טאאאאא טאאאאא טאאאאא טאאאאא
'טאאאא טאאאא טאאאא טאאאא טאאאא טאאאא טאאאא טאאאא טאאאא טאאאא טאאאא

למעשה

הגאון רבי מרדכי בונים זילברברג שליט"א - רב שכון ה' ביב לתגובות ולערות בכתובת מייל: 5740388@GMAIL.COM

דף ל"ה ע"ב

שלשה לילה. והנה המנהג בא"י היה שצאת הכוכבים הוא כהגאונים דהיינו 3/4 מיל אחר השקיעה הראשונה שהוא כ-20 דקות אחר השקיעה, שכן יש פלוגתא בשיעור מיל אם הוא 18 או 24 דקי וכאן מחמירים כי אחר 13.5 דקי אין כוכבים כלל על כן הוי 3/4 מיל של 24 דקי שהוא 18 דקי ועגלו זאת ל-20. אמנם מנהג החזו"א היה לקרות את שמע לפחות כ-40 דקות אחר השקיעה [ולפעמים היה ממתין יותר ע'י ברור הלכה תנינא רל"ה שהביא שלפעמים המתין

החזו"א ל-50 דקי] שאז נראים ג' כוכבים קטנים, [וע' להגר"מ טיקוצינסקי בקונטרס בין השמשות ע' מ"ט שכי שצאת הכוכבים בימות החורף הוא כ-30, 33 דקות אחרי השקיעה ובקיץ קרוב ל-40 דקות]. ובארחות רבינו ע' ק"ו כי שהחזו"א אמר שדי מעיקר הדין בחצי שעה אלא שהחמיר עוד י' דקות, ובמישור יש להוסיף עוד 5 דקות לזה. וע' בהליכות שלמה (ס"ג אות ט') שהביא שהיה נהוג תמיד בירושלים להתפלל 20 דקות אחר השקיעה שזה זמן ג' כוכבים בינוניים,

אמנם בפועל לא חזינו כלל כוכבים בינוניים בזמן זה
כי אם בניסן ותשרי ב-22 שקות ובקיץ 28 דקות.

האם שופר ניחשב כלי שמלאכתו להיתר?
שופר מיטלטל. וכתבו התוס' (שם ד"ה והתניא)
"ומיהו מתוך פירוש הקונטרס משמע דשופר הוי
מלאכתו להיתר", וכתב על זה המצפה איתן 'ואני

עניינא דיומא – פסח פרק כ' מתוך גיליון "לב המועדים" - ניתן לקבל במייל lev17382@gmail.com

המשנ"ב דמי שאינו יכול להתענות לכל הפחות יתפלל
על זה.

בחג הפסח אכילת הביצה שבקערה

והטעם בביצים: משום אבלות, לפי שתשעה באב נקבע
בליל הסדר, ביאור שבאותו היום שחל פסח יחול
תשעה באב (רמ"א תעו ב). טעם אחר: זכר לחורבן
הבית שאין אנו מקריבים את קרבן הפסח שהיה בזמן
הבית (רמ"א תעו ב).

חומרת התביעה על מה שלא מתאבלים

הגמרא בגיטין (נז, א) מספרת שכל כפר סכניא של
מצרים נהרגו אע"פ שהיו צדיקים והסיבה כיון שלא
התאבלו על ירושלים.

וזה הסיבה לאריכות הגלות (יעב"ץ סידור ב"י דיני
ת"ב ח"ו טז).

הנהגות של גדולי ישראל בציפתם ואמנותם לבוא מלך המשיח

בגד מיוחד לקבלת פני משיח

בפי העולם שגור דבר נפלא שהחפץ חיים הזמין אצל
החייט בגד מיוחד שאותו יחד לקבל בו פני משיח, ולא
זו בלבד אלא בכל מסעותיו נטל עמו אמתחת קטנה בה
צרר את הבגד המיוחד (בספר גילוני אפרים על מסכת
שבת דף לא, א כותב ששמע מהגאון רבי הלל זקס נכד
הח"ח ששמועה זו אינה מדויקת ואינה מקובלת
במשפחה).

דבר זה מסופר גם על הבבא סאלי שהורה להכין בגד
מיוחד לשם קבלת פני משיח.

נוסח הזמנה לחתונה

היו מגדולי ישראל שהיו כותבים בהזמנה החתונה
תתקיים אי"ה בירושלים עיר הקודש ת"ו, אמנם אם
משיח צדקנו לא יבוא חלילה עד אז תהיה החתונה
בעיר זלובין (בחתונה שהתחתנו צאצאיהם של
האדמו"ר הזקן בעל התניא ושל הרב רבי לוי יצחק
מבארדיטשוב).

חיובים שחייבים בהם במיוחד בזמנים אלו לצפות יותר לישועה

מבואר בגמרא בשבת (לב, א) ששואלים לו לאדם
בשעת הדין ציפית לישועה וזה היה אפילו בזמנים
שלפנים, וכל שכן כהיום שאנו רואים שנתקיים כל מה
שאמרו חכמים במשנה בסוטה והסימנים במסכת
חלק א"כ בודאי יש לנו לצפות לישועה בב"א (ליקוטי
הלכות סוף סוטה בהערה).

להזדרז לחזור בתשובה (זכור למרים פרק ד) ובפרט
כשיש צרות ודאי שיש חיוב לחזור בתשובה בצרות של
חבלי משיח החיוב גדול יותר (חומת הדת פרק יג
אגרות ומאמרים סו).

לימוד קדשים הלכה למעשה

כיון שלפי כל הסימנים שנתנו חז"ל אנו עומדים ערב
ביאת המשיח אי לדידי צייתי גדולי ישראל היה להם
לסדר חיבורים בעיני הקודש והמקדש (הסכמה לספר
יד רמה) וכך אמר הח"ח לבנו שאע"פ שהראשונים לא
התעסקו כל כך בלימוד קדשים כיון שאינו נהוג בגלות
אבל אנחנו שאנו קרובים לגאולה על כל פנים יותר
מהם עת לעשות לה' לברר הכל הלכה למעשה (קיצור
תולדות חיי נב וע"ע תורה אור פרק יב).

חיוב להתאבל ולהצטער חורבן בית המקדש

מצאנו שמלבד החיוב לצפות ולהתפלל לגאולה
העתידה יש לנו מחויבות גם להצטער ולנהוג בה מנהג
אבילות בפועל על חורבן בית המקדש ועל מה שלא
נבנה.

להיות מיצר ודואג על החורבן: ראוי לכל ירא שמים
שיהא מיצר ודואג על חורבן בית המקדש (שו"ע א)
וכתב השל"ה שעל כן ראוי לומר בכל סעודה "על
נהרות בבל" ובשבת "שיר המעלות בשוב ה' את שיבת
ציון".

תענית בשני וחמישי: בשו"ע (תקפ) מובא שיש
אומרים שגזרו להתענות כל שני וחמישי על חורבן
הבית ועל התורה שנשרפה ועל חילול הקודש וכתב

לשמיעת תשובות לשאלות לחידוד וכן תגובות נוספות לדפי יהודי של ש"ס
בטל': 077-9710320 שלוחה חמש, תשע ארבע. | למענה על שאלות הסיכום
בשלוחה חמש, תשע, שתיים. | פרטים על התוכנית ומידע כללי בשלוחה 6

שמואל בן חווה אבלין בתושח"י כל הרואה את ההודעה יאמר שני

פרקי תהילים בקו: 077-971-0320 בשלוחה: 597

לרפואה שלימה

טל': 0722-146676 | מוקד 24 שעות כוכבית זכות *6527

יהודי של ש"ס

דף העשרה לשיעורי הדף היוזמי שע"י

איחוד שיעורי התורה בישראל

שבת דף ל"ו

לקבלת הגיליון במייל torat.israel4@gmail.com
ותשובה ותפילה וצדקה מעבירין את רוע הגזרה
קו התהילים להצלת הבריאים שלא יחלו והחולים שיתרפאו
077-9710320 שלוחה 597 לשליחת שמות לתפילה חייגו 0722-148184

נשך עיי הרהיג הרב נריה כהן שליטיא, הארות והערות יתקבלו בברכה במייל: C7673908@gmail.com

1) באיזו תקופה נתחלפו ונשתנו שמות של הרבה דברים ?

א. דור הפלגה.

ב. לאחר שחרב בית המקדש.

2) 'גבנא' הוא החלק התחתון של השיבולת הנשאר בשדה לאחר הקציר.

א. נכון.

ב. לא נכון.

3) 'גרוף' - מגחלים, 'קטום' - מכוסה באפר.

א. נכון.

ב. לא נכון.

השאלות בסדר זה הינן רשות

בעבר, מה שימש כ'בקבוק תינוק' ?

א. בוקר

הגאון רבי סודכי בונים זילברברג שליטיא - רב שוכן חי' ביב לתנכות ולהערות בכתובת טייל: 5740398@GMAIL.COM

פרק כירה

דף ל"ו ע"ב

השביח תבשיל חבירו האם נאסר

לא יתן וכו' חמין ותבשיל. בתולדות רבי ישראל אבוחצירא זצ"ל (ספר בבא סאלי עמוד פר"ח) מסופר: מעשה שהיה בשבת בבוקר כאשר הוגשה לרבינו צלחת החמין הבחינה הרבנית כי אינו טועם מאומה. לאחר מספר דקות חששה כי יתקרר התבשיל ובקשה ממנו כי יתחיל לאכול...

"איני אוכל חמין שנעשה תוך חילול שבת" ענה הרב, הנוכחים שמעו את דבריו ונדהמו, הרבנית נבהלה ולא הבינה פשר הדבר מדוע יחשוש הרב לחילול השבת, הן החמין מונחים היו מערב שבת על הגז כבכל שבת.

במוצאי שבת נכנסה לבית הרב אחת השכנות שהיתה נכנסת דרך קבע לבית הרב לסייע ולהנות מקדושת הבית, אותה שכנה פנתה אל הרבנית בשאלה נו איך היו החמין? הרבנית שמעה את שאלתה והשיבה בטבעיות: בודאי שטוב כמו בכל שבת. אמרה השכנה, אז בואי ואגלה לך סוד: נכנסתי אמש בליל שבת למטבח והרגשתי כי החמין אינו מבושל דיו, ואם לא יהיה על האש ממש אזי למחרת בבוקר כמעט לא יהיה שחום לכן שמתתי את הסיר עם החמין על האש ממש. ואם החמין יצאו מוצלחין דעי שזה רק בזכותי, ע"כ. ויש לברר האם הנהגה זו של הרב אבוחצירא היתה מעיקר הדין או חומרה בעלמא משום חסידותו וקדושתו?

תשובה. נראה שמעיקר הדין אפילו אם החמין לא היה מבושל כל צרכו אבל היה מבושל כמאכל בן דרוסאי, המאכל לא נאסר בדיעבד.

דיעוין בספר אוהב משפט (לג"ר פראגי עלוש זצ"ל, תשובה טו) שדן אודות אשה שהשכימה בשבת לראות האם החמין המונח על האש לא נחרך, ומצאתו בוער ומקדית, והגיסה את התבשיל בכף כדי שלא ישרף, והיא כבר הגיסה כמה פעמים בערב שבת. והיא חוששת שחייבת כפרה כחייבי חטאת?

והשיב שפטורה מחטאת, וז"ל: יש מקום לומר שאינה חייבת חטאת עפ"י דברי המגיד משנה (פ"ט הלכות שבת ה"ד) בשם יש מפרשים שאין חיוב הגסה אלא בהגסה ראשונה אבל אם הגיס כבר פעם אחת פטור דמאי עבד,

וא"כ בנידוננו שכבר הגיסה מערב שבת פעמיים ושלוש פטורה מחטאת. אמנם לשיטת הרמב"ם לכאורה יש חיוב חטאת, כל היכא דלא נתבשל כל צרכו, דהגסה כבישול. ומסיק ה'אוהב משפט' דמ"מ נראה דאף דדעת הרמב"ם דבעינן נתבשל כל צרכו, מ"מ הרי כתב בכסף משנה (פרק ג' ה"א) דהרמ"ק הקשה על רבינו והוכיח דכל שנתבשל כמאכל בן דרוסאי, אם מבשלו יותר אין בו משום מבשל, וכן נראה דעת הרא"ש דבנתבשל כמאכל בן דרוסאי ליכא חיוב חטאת אלא

איסור בעלמא, ולכן גם משום מגיס אין בזה חטאת, ואם כן בנידוננו מאחר והגיע למאכל בן דרוסאי יש לפטרה מחטאת ובפרט לרמב"ן והרשב"א שרק בהגסה ראשונה חייב, עכ"ד. וכן פסק בביאור הלכה (סימן שיח ס"ד ד"ה אפילו) שכל שיש ספק פלוגתא אי הוי בישול אין לאסור בדיעבד. אכן יש מפקפקים בדין זה כמבואר בשער הציון (סימן רנט ס"ק כד בשם הפמ"ג).

ואם התבשיל היה מבושל כל צרכו, והשכנה רק קירבה את החמין לאש, יש עוד סברא להתיר, על פי מה שהורו בעל האגרות משה (אג"מ ח"ד סימן עד בישול אות יב) והגרש"ז אויערבך זצ"ל (מנחת שלמה ח"ב סימן לד ס"ק יב) הגר"ש אלישיב זצ"ל (שבות יצחק על עניני שהיה וחזרה פ"ו) שאם הסיר היה על הפח במקום שהיד סולדת מותר להזיזו ולשמו מעל האש, ויעוין באורחות שבת במכתב בסוף הספר בשם שבת הלוי שכתב שאין בזה איסור מעיקר הדין.

ויש עוד מקום להקל בנידון המעשה על פי מה שכתב בגליון השו"ע לרע"א (סימן רנג, עין הגליון אות ס) בענין אין אדם אוסר דבר שאינו שלו, ולכן אם המאכל היה ראוי לאכילה והשכן רק השביתו, יתכן שאינו אוסרו על בעליו.

עניינא דיומא – פסח פרק כא' מתוך גיליון "לב המועדים" (- ניתן לקבל במייל lev17382@gmail.com)

הידעת?

ספירת העומר

מהו הטעם למנהג לספור בסוף התפילה ולא בתחילתה, ומדוע יש שנהגו לספור לפני "עלינו לשבח", ויש שסופרים אחר "עלינו".

הטעם שאין מברכים שהחיינו על מצות ספירת העומר. הטעם למנהג לכבד את הרב לספור.

פרקי אבות

הטעם שנקראת בשם זה, מה הטעם שאומרים פרקי אבות, ומה הסיבה שאומרים זאת בשבת אחרי מנחה.

אבלות בעומר

ג' טעמים מדוע נוהגים מנהגי אבלות בין פסח לעצרת. הטעם שמחמירים בנשיאת נשים אחר ל"ג בעומר ולא מחמירים בתספורת.

פסח שני

הטעם שפסח שני הוא בתאריך י"ד אייר (טעמו של ר' יעקב עמדן שגילו לו מן השמים).

הטעם למנהג אכילת מצה ביום זה, זמן אכילת המצה.

תענית בה"ב

הטעם שמתענים בה"ב

הטעם שנהגו להפוך סדר הפזמונים בשני קמא "ישראל נושע בה"י עם פזמון של יום ה' "מלאכי רחמים".

ל"ג בעומר

האיך אכלו רשב"י ובנו מעץ חרובים ולא חששו לערלה, והאיך קיים רשב"י את המצות במערה.

חג שבועות

הטעם שאומרים זמן מתן תורתנו [לשון רבים אע"פ שהוא יום אחד].

הטעם שלא הזכירה תורה יום מתן תורה. והטעם שחג השבועות הוא רק יום אחד.

אקדמות – מי חברו, הטעם שנאמר בארמית, ומדוע מסתיים בתא.

יזכור - הטעם שהציבור שאינו מזכיר נשמות יוצא מבית הכנסת בשעת אמירת יזכור.

סעודה שלישית - הטעם שביו"ט לא נהגו לעשות סעודה שלישית.

איסרו חג טעם איסרו חג, ובמעלת איסרו חג ומדוע יש שלובשים בגדי שבת ביום זה..

כל אלו ועוד טעמים ומנהגים רבים בספר "לב המועדים" "ספירת העומר שבועות"

לשמיעת תשובות לשאלות לחידוד וכן תגובות נוספות לדפי יהודי של ש"ס בטל': 077-9710320 שלוחה חמש, תשע ארבע. | למענה על שאלות הסיכום בשלוחה חמש, תשע, שתיים. | פרטים על התוכנית ומידע כללי בשלוחה 6

שרה בת רחל בתושח"י כל הרואה את ההודעה יאמר שני פרקי

לרפואה שלימה

תהילים בקו: 077-971-0320 בשלוחה: 597

טל': 0722-146676 | מוקד 24 שעות כוכבית זכות *6527